

ZASADY WPROWADZANIA WYROBÓW SŁUŻĄCYCH DO OCHRONY PRZECIWOŻAROWEJ DO OBROTU W BUDOWNICTWIE. PODSTAWY PRAWNE. TECHNICZNE DOKUMENTY ODNIESIENIA DO OCENY ZGODNOŚCI WYROBÓW

st. bryg. mgr inż. Zbigniew SIKORSKI KG PSP

st. kpt. mgr inż. Jacek ZBOINA

Jednostka Certyfikująca Centrum Naukowo-Badawczego Ochrony Przeciwożarowej

1. Wprowadzenie. Krótki rys historyczny

Jednym z podstawowych obowiązków państwa jest zapewnienie bezpieczeństwa jego obywateli. Zapewnienie bezpieczeństwa pod względem pożarowym obiektów i technologii, zapewnienie bezpieczeństwa osób jak również bezpieczeństwa strażakom podczas działań ratowniczo-gaśniczych było zawsze zasadniczą troską kierownictwa MSWiA oraz KG PSP.

Jednym z podstawowych elementów umożliwiających osiągnięcie „przyzwoitego” poziomu bezpieczeństwa pod względem pożarowym było wdrożenie systemu oceny zgodności (jakości) wyrobów służących do ochrony przeciwpożarowej przed ich wprowadzeniem do stosowania w budownictwie i technologii oraz do działań ratowniczo-gaśniczych straży pożarnych. Wprowadzenie po raz pierwszy systemu oceny wyrobów służących do ochrony przeciwpożarowej w sposób formalny dokonało się w oparciu o *zarządzenie Komendanta Głównego Straży Pożarnych z dnia 30 maja 1982 r. w sprawie wymagań technicznych jakim powinny odpowiadać sprzęt i urządzenia pożarnicze oraz chemiczne środki gaśnicze*. Efektem oceny prowadzonej przez wskazany przez KG SP Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Ochrony Przeciwożarowej były wydawane atesty na pozytywnie zweryfikowane wyroby.

Od 1992 r. system oceny działa w oparciu o przepisy *ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. Nr 81, poz. 351z późn. zm.)*, w zakresie i trybie określonym w *rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 22 kwietnia 1992 r. w sprawie wydawania świadectwa dopuszczenia (atestu) użytkowania wyrobów służących do ochrony przeciwpożarowej (Dz. U. Nr 40, poz. 172)*. W tym przypadku dokumentem dopuszczającym do stosowania był również atest wydawany przez CNBOP (po zmianie nazwy z OBROP na CNBOP w 1984 r.).

Od drugiej połowy 1998 r. ocena zgodności prowadzona jest na podstawie *zmienionej w 1997 r. ustawy o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. Nr 111, poz. 725)*, w zakresie określonym w

rozporządzeniu MSWiA z dnia 22 kwietnia 1998 r. w sprawie wykazu wyrobów, służących do ochrony przeciwpożarowej, które mogą być wprowadzane do obrotu i stosowane wyłącznie na podstawie certyfikatu zgodności (Dz. U. Nr 55, poz. 362). Dokumentem dopuszczającym do obrotu i stosowania stał się certyfikat zgodności wydawany przez CNBOP na podstawie przepisów o badaniach i certyfikacji.

Od 1 maja 2004 roku w związku z wejściem Polski do Unii Europejskiej zostały wprowadzone nowe obowiązkowe systemy oceny zgodności oparte na dyrektywach UE, tzw. „dyrektywach nowego podejścia”, wdrożonych do prawa krajowego zgodnie z ustawą z dnia 30 sierpnia 2002 r. o systemie oceny zgodności (Dz. U. Nr 204, poz. 2087 z późn. zm.)

2. Zasady wprowadzania wyrobów służących do ochrony przeciwpożarowej do obrotu w budownictwie. Podstawy prawne.

Od 1 maja 2004 r. Polska jest członkiem Unii Europejskiej. Od tego czasu w kraju zaczęło obowiązywać szereg nowych regulacji prawnych dotyczących wyrobów budowlanych, wdrażających postanowienia dyrektywy 89/106/EWG z dnia 21 grudnia 1988 r. w sprawie zbliżenia ustaw i aktów wykonawczych Państw Członkowskich dotyczących wyrobów budowlanych. (tzw. dyrektywy „Wyroby Budowlane”)

Wyroby budowlane mogą być wprowadzane do obrotu na podstawie przepisów ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o wyrobach budowlanych (Dz. U. Nr 92, poz. 881), implementującej ww. dyrektywę, a do stosowania na podstawie samoistnej ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (tekst jednolity z dnia 21 listopada 2003 r. - Dz. U. Nr 2007, poz. 2016) oraz aktów wykonawczych do obu ustaw.

Wymienione wyżej przepisy regulują równoległe funkcjonowanie na polskim rynku dwóch odrębnych systemów wprowadzania wyrobów do obrotu, a mianowicie systemu europejskiego umożliwiającego wprowadzanie wyrobu do obrotu na terytorium Unii Europejskiej (znakowanie wyrobów znakiem CE) i systemu krajowego, właściwego tylko na terytorium RP (znakowanie wyrobu znakiem budowlanym).

Szczegółowe zasady dotyczące funkcjonowania systemów określają przepisy rozporządzeń Ministra Infrastruktury, będących aktami wykonawczymi do ustawy o wyrobach budowlanych, w tym trzy nw.:

- **dla systemu europejskiego**

- rozporządzenie z dnia 11 sierpnia 2004 r. w sprawie systemów oceny zgodności, wymagań jakie powinny spełniać notyfikowane jednostki uczestniczące w systemie oceny

zgodności oraz sposobu znakowania wyrobów budowlanych oznakowaniem CE (Dz. U. Nr 195, poz. 2011),

- rozporządzenie z dnia 14 października 2004 r. w sprawie europejskich aprobat technicznych oraz polskich jednostek upoważnionych do ich wydawania (Dz. U. Nr 237, poz. 2375).

- **dla systemu krajowego**

- rozporządzenie z dnia 11 sierpnia 2004 r. w sprawie sposobów deklarowania zgodności wyrobów budowlanych oraz sposobu znakowania ich znakiem budowlanym (Dz. U. Nr 198, poz. 2041).

Wprowadzenie wyrobów do obrotu i stosowania w Polsce jest możliwe, gdy wyroby te spełniają wymagania zawarte w ww. „ustawach budowlanych”, a w szczególności:

1. spełniają wymagania zawarte w specyfikacjach technicznych,
2. przeszły z wynikiem pozytywnym przez odpowiednie procedury oceny zgodności, określone w tych specyfikacjach i uzyskały stosowne dokumenty dopuszczające (certyfikaty zgodności EC i WE – w systemie europejskim lub certyfikaty zgodności upoważniające do oznakowania wyrobu znakiem budowlanym - w systemie krajowym).
3. gdy producent wystawił deklarację zgodności oraz oznakował wyrób oznakowaniem CE (certyfikacja w systemie europejskim) lub znakiem budowlanym (certyfikacja w systemie krajowym).

3. Techniczne dokumenty odniesienia do oceny zgodności wyrobów.

Wprowadzenie wyrobu do obrotu i stosowania na terenie RP zgodnie z obowiązującymi przepisami, wymaga przeprowadzenia przez producenta lub jego upoważnionego przedstawiciela oceny zgodności z wymaganiami zawartymi w specyfikacjach technicznych.

Specyfikacjami technicznymi właściwymi dla europejskiego systemu oceny zgodności są:

- zharmonizowane z dyrektywą 89/106/EEC normy europejskie – hEN,
- europejskie aprobaty techniczne – ETA,
- krajowe specyfikacje techniczne wyrobu państwa członkowskiego UE lub Europejskiego Obszaru Gospodarczego, uznane przez Komisję Europejską za zgodną z wymaganiami podstawowymi.

Techniczne systemy zabezpieczeń przeciwpożarowych, do których należy zaliczyć:

- systemy - zestawy sygnalizacji pożarowej oraz ich elementy,
- autonomiczne czujki pożaru,
- stałe urządzenia gaśnicze, w tym wodne, gazowe, proszkowe i pianowe oraz ich elementy, a także hydranty wewnętrzne,
- systemy - zestawy zabezpieczenia przed wybuchem i ich elementy,
- systemy - zestawy kontroli rozprzestrzeniania ognia i dymu oraz ich elementy,
- dźwiękowe systemy ostrzegawcze – systemy i ich elementy

są, zgodnie z art. 2 ustawy o wyrobach budowlanych - wyrobami budowlanymi.

Wyroby te zostały objęte mandatem (zleceniem) Komisji Europejskiej nr M/109 (CONSTRUCT 96/167A) ze zmianami wprowadzonymi przez mandat M/130 dla Europejskiego Komitetu Normalizacyjnego (CEN) do opracowania zharmonizowanych z dyrektywą 89/106/EWG norm europejskich. (Wykaz wszystkich mandatów udzielonych dla wyrobów budowlanych przez Komisję Europejską na opracowanie europejskich norm zharmonizowanych oraz wytycznych do europejskich aprobat technicznych, wraz z zakresem przedmiotowym tych mandatów, dla warunków krajowych został ogłoszony w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” (M. P z 2004 r. Nr 32, poz. 571) *(Obwieszczenie Ministra Infrastruktury z dnia 5 lipca 2004 r. w sprawie wykazu mandatów udzielonych przez Komisję Europejską na opracowanie europejskich norm zharmonizowanych oraz wytycznych do europejskich aprobat technicznych, wraz z zakresem przedmiotowym tych mandatów)*).

Na podstawie wyżej wymienionego mandatu prowadzone są w Komitetach Technicznych CEN TC 72, TC 127, TC 191 (i wielu innych nie dotyczących bezpośrednio bezpieczeństwa pod względem pożarowym), bardzo intensywne prace normalizacyjne.

Efektom pracy Komitetów jest kilkaset norm europejskich, w tym 260 norm zharmonizowanych.

Wykazy norm opublikowanych jak również prac prowadzonych przez Komitety Techniczne CEN dostępne są na stronie internetowej CEN:

<http://www.cenorm.be/CENORM/BusinessDomains/TechnicalCommitteesWorkshops/CENTechnicalCommittees/index.asp>

Opracowane dotychczas normy europejskie obejmują z zasady elementy systemów-zestawów. Normy na całe zestawy, zostaną opracowane jako ostatnie, po opracowaniu wszystkich norm cząstkowych.

Opracowane w Komitetach Technicznych CEN normy, zarówno zharmonizowane, jak i nie zharmonizowane z dyrektywą „Wyroby budowlane” dają podstawy do wdrożenia ich do zbioru Polskich Norm. Wdrażaniem norm europejskich do zbioru Polskich Norm z tego zakresu zajmują się m.in.: następujące Komitety Techniczne Polskiego Komitetu Normalizacyjnego:

- KT nr 180 ds. Bezpieczeństwa Pożarowego Obiektów (hydranty wewnętrzne, systemy kontroli rozprzestrzeniania ognia i dymu oraz normy badawcze w tym zakresie),
- KT nr 244 ds. Sprzętu, Środków i Urządzeń Ratowniczo-Gaśniczych (stałe urządzenia gaśnicze wodne, gazowe, proszkowe, pianowe),
- KT nr 264 ds. Systemów Sygnalizacji Pożarowej (instalacje SAP, automatyka pożarnicza i DSO)

Normy zharmonizowane wdrożone do zbioru Polskich Norm są specyfikacjami technicznymi właściwymi do prowadzenia oceny wyrobów według europejskiego systemu oceny zgodności, jak również są dokumentami odniesienia dla notyfikowanych laboratoriów badawczych i jednostek certyfikujących, uczestniczących w tym systemie (system europejski wyróżnia następujące systemy: 1+, 1, 2+, 2 – z udziałem notyfikowanych jednostek certyfikujących, 3 - udział tylko notyfikowanego laboratorium, 4 – deklarowanie zgodności przez producenta na podstawie jego własnych działań).

Wymienione wyżej techniczne systemy zabezpieczeń przeciwpożarowych jako kompletne zestawy oraz ich odrębne elementy podlegają ocenie zgodności wg „systemu 1”, wskazanego w tych specyfikacjach technicznych. Oznacza to, że prowadzona jest certyfikacja zgodności wyrobu przez notyfikowaną jednostkę certyfikującą.

W najbliższym czasie, ze względu na znaczne braki zharmonizowanych specyfikacji technicznych (hEN, ETA) system europejski, umożliwiający producentowi wystawianie deklaracji zgodności i znakowanie wyrobów znakowaniem CE będzie stosowany adekwatnie do aktualnego stanu normalizacji europejskiej. W związku z tym do czasu opracowania przez Europejski Komitet Normalizacyjny (CEN) i Europejską Organizację ds. Aprobatach Technicznych (EOTA) zharmonizowanych specyfikacji technicznych polscy producenci będą zasadniczo zmuszeni do poddania się rygorom uczestnictwa w systemie krajowym.

Krajowy system oceny zgodności regulowany przepisami *rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 11 sierpnia 2004 r. w sprawie sposobów deklarowania zgodności wyrobów budowlanych oraz sposobu znakowania ich znakiem budowlanym (Dz. U. Nr 198, poz. 2041)* obejmuje dokładnie te same wyroby co system europejski, a więc wyroby objęte

mandatami Komisji Europejskiej. Zgodnie z postanowieniami tego rozporządzenia specyfikacjami technicznymi właściwymi dla tego systemu oceny zgodności są Polskie Normy wyrobu (PN własne i PN-EN nie zharmonizowane) nie mające statusu normy wycofanej i krajowe aprobaty techniczne.

Bardzo dużo wyrobów, będących elementami wyżej wymienionych systemów zabezpieczeń przeciwpożarowych nie posiada dotychczas specyfikacji technicznych. Istnieje co prawda kilka Polskich Norm dotyczących systemów sygnalizacji pożarowej (PN-EN 54 cz.1, 2, 10 i 11), ale stanowi to zaledwie niewielki procent pokrycia całego zakresu.

Do czasu opracowania europejskich norm zharmonizowanych i wdrożenia ich do zbioru Polskich Norm w okresie przejściowym, konieczne jest opracowywanie krajowych aprobat technicznych obejmujących wyroby zaliczane do następujących grup:

- urządzenia sygnalizacji pożarowej,
- dźwiękowe systemy ostrzegawcze,
- sterowanie urządzeniami gaśniczymi,
- systemy kontroli rozprzestrzeniania ognia i dymu,
- systemy integracyjne urządzeń przeciwpożarowych,
- stałe urządzenia gaśnicze

Podstawą opracowania aprobat są projekty norm europejskich, a w przypadku ich braku - wiedza techniczna odzwierciedlająca aktualny stan techniki i technologii.

Jednostkami uprawnionymi do opracowywania aprobat w przedmiotowym zakresie są Instytut Techniki Budowlanej i Centrum Naukowo-Badawcze Ochrony Przeciwożarowej na podstawie upoważnienia zawartego w *rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 8 listopada 2004 r. w sprawie aprobat technicznych oraz polskich jednostek upoważnionych do ich wydawania (Dz. U. Nr 249, poz. 2497)*.

3. Inne istotne specyfikacje techniczne

Zgodnie z art. 8 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o zmianie i uchylaniu niektórych ustaw w związku z uzyskaniem przez Rzeczpospolitą Polską członkostwa w Unii Europejskiej (Dz. U. Nr 96, poz. 959) znowelizowano m.in. art. 7 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 roku o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. z 2002 r. Nr 147, poz. 1229 z późn. zm), który w znowelizowanym brzmieniu w ustępie 13 i 14 zawiera delegację dla ministra właściwego do spraw wewnętrznych do określenia, w drodze rozporządzeń, szczegółowych czynności wykonywanych w kolejnych etapach procesu dopuszczania do użytkowania, zmiany i kontroli dopuszczania, podmiotu uprawnionego do pobierania opłat, a także sposobu

ustalania ich wysokości; jak również ustanowienia wykazu wyrobów podlegających ocenie, ich wymagania techniczno-użytkowe, trybu wydawania dopuszczenia do użytkowania, jego zmiany i cofania, jak również trybu przeprowadzania kontroli dopuszczenia oraz sposobu znakowania. Zgodnie z brzmieniem art. 111 ustawy jw. dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie upoważnień zmienianych przedmiotową ustawą zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wydanych na podstawie upoważnień w brzmieniu nadanym tą ustawą. Do czasu wydania przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych na podstawie wydanych powyżej postanowień art. 7 ustawy o ochronie przeciwpożarowej, nowego aktu wykonawczego, zastosowanie ma rozporządzenie MSWiA z dnia 22 kwietnia 1998 roku w sprawie wyrobów służących do ochrony przeciwpożarowej, które mogą być wprowadzane do obrotu i stosowania wyłącznie na podstawie certyfikatu zgodności (Dz. U Nr 55 poz. 362), przy czym należy podkreślić, iż nie może być ono stosowane w oderwaniu od znowelizowanego art. 7 ustawy o ochronie przeciwpożarowej, którego postanowienia mają moc obowiązującą od dnia wejścia w życie ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o zmianie i uchylaniu niektórych ustaw w związku z uzyskaniem przez Rzeczpospolitą Polską członkostwa w Unii Europejskiej. Przedmiotowe rozporządzenie jest aktem niższego rzędu niż ustawa, zatem nie może ono wykraczać poza to, co zostało uregulowane ustawą, na mocy której zostało wydane. Nie stanowi również przepisów szczegółowych wobec obowiązujących uregulowań ustawowych. Podsumowując dopuszczenia do użytkowania, jako warunek stosowania, dotyczy wyłącznie wyrobów służących zapewnieniu bezpieczeństwa publicznego lub ochronie zdrowia i życia oraz mienia, wprowadzanych do użytkowania w jednostkach ochrony przeciwpożarowej oraz wykorzystywanych przez te jednostki do alarmowania o pożarze lub innym zagrożeniu oraz do prowadzenia działań ratowniczych, a także wyrobów stanowiących podręczny sprzęt gaśniczy.

Dla wyrobów służących zapewnieniu bezpieczeństwa publicznego lub ochronie zdrowia i życia oraz mienia, wykorzystywanych do alarmowania o pożarze lub innym zagrożeniu oraz do prowadzenia działań ratowniczych, zaliczanych do wyrobów budowlanych, **wymagane będzie niezależnie od certyfikatu zgodności (europejskiego lub krajowego) – dopuszczenie** jednostki badawczo-rozwojowej Państwowej Straży Pożarnej (jednostką tą jest Centrum Naukowo-Badawcze Ochrony Przeciwpożarowej). Wyroby te niezależnie od wymagań potwierdzonych wydanymi certyfikatami zgodności będą musiały spełniać **wymagania dodatkowe, określone w specyfikacjach technicznych** zawartych w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji. Dodatkowe specyfikacje

techniczne będą obowiązywać po wydaniu rozporządzenia i jego notyfikacji w Unii Europejskiej.

Rozporządzenie będzie zawierać:

- wykaz wyrobów (ok. 100 wyrobów),
- wymagania techniczno-użytkowe,
- tryb wydawania, zmiany i cofania dopuszczenia wyrobów do użytkowania,
- tryb przeprowadzania kontroli dopuszczenia,
- sposób znakowania wyrobu.

Wymagania techniczno-użytkowe zawarte w rozporządzeniu będą wymaganiami dodatkowymi i z zasady wymaganiami wyższymi w odniesieniu do wymagań zawartych w normach europejskich lub innych dokumentach normatywnych. Wymagania będą uwzględniać specyfikę krajową (ustalony przepisami wysoki poziom bezpieczeństwa, względy klimatyczne, kompatybilność z dotychczas stosowanymi urządzeniami i sprzętem, tradycja krajowa, aspekty wyszkolenia zastępów straży pożarnych).

4. Przepisy okresu przejściowego dotyczące wyrobów służących do ochrony przeciwpożarowej

Do czasu wydania ww. rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji będzie obowiązywać *rozporządzenie MSWiA z dnia 22 kwietnia 1998 r. w sprawie wykazu wyrobów, służących do ochrony przeciwpożarowej, które mogą być wprowadzane do obrotu i stosowane wyłącznie na podstawie certyfikatu zgodności (Dz. U. Nr 55, poz. 362)*. Rozporządzenie zachowuje moc prawną na podstawie *art. 111 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o zmianie i uchyleniu niektórych ustaw w związku z uzyskaniem przez Rzeczpospolitą Polską członkostwa w Unii Europejskiej (Dz. U. Nr 96, poz. 959)*.

W związku z takim stanem prawnym, oprócz systemów oceny zgodności „europejskiego” i „krajowego”, wynikających z *ustawy o wyrobach budowlanych* i aktów wykonawczych do niej wydanych przez Ministra Infrastruktury, w dalszym ciągu będzie stosowany system oceny wynikający z ww. rozporządzenia MSWiA. W ramach tego systemu CNBOP w dalszym ciągu będzie wydawać i przedłużać ważność „dobrowolnych” (w rozumieniu ustawy o systemie oceny zgodności), choć „nakazanych” przepisami ochrony przeciwpożarowej - certyfikatów zgodności.

5. CNBOP jako jednostka badawczo-rozwojowa PSP. Kompetencje w zakresie oceny zgodności

Ocenę zgodności wyrobów służących do ochrony przeciwpożarowej, w niżej podanym zakresie (w tym wyrobów budowlanych) prowadzi od początku powstania, tj. od 1972 r. - Centrum Naukowo-Badawcze Ochrony Przeciwpożarowej. Ocenę zgodności, poprzez badania i certyfikację prowadzi praktycznie całe Centrum, ze szczególnym uwzględnieniem jednostki certyfikującej i laboratoriów badawczych. Proces oceny zgodności od ponad 10 lat wspomaga sekretariat Komitetu Technicznego nr 244 (opracowujący Polskie Normy) i od roku czasu Zakład Aprobat Technicznych (opracowujący krajowe aprobaty techniczne).

Uprawnienia CNBOP do badań i certyfikacji w zakresie oceny zgodności wynikają z akredytacji Polskiego Centrum Akredytacji dla Jednostki Certyfikującej (certyfikat akredytacji Nr AC 063) i laboratoriów badawczych (certyfikaty akredytacji nr AB 059, 060, 207, 305).

Zakres akredytacji jednostki certyfikującej CNBOP obejmuje:

- certyfikację obowiązkową wyrobów (wynikającą z wdrożenia dyrektyw UE: *89/106/EEC i 89/686/EEC oraz krajowych przepisów budowlanych*), w tym ocenę zakładowej kontroli produkcji i warunków techniczno-organizacyjnych producenta),
- certyfikację dobrowolną wyrobów (wynikającą z przepisów ochrony przeciwpożarowej: *ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej i rozporządzenia MSWiA z 22 kwietnia 1998 r. w sprawie wyrobów służących do ochrony przeciwpożarowej, które mogą być wprowadzane do obrotu i stosowane wyłącznie na podstawie certyfikatu zgodności*), w tym ocenę warunków techniczno-organizacyjnych producenta/dostawcy,
- certyfikację dobrowolną usług wg programów certyfikacji SITP PCU 01, 02, 04 i 06.

Zakres oceny zgodności wyrobów, prowadzonej przez Jednostkę Certyfikującą CNBOP obejmuje:

- **wyroby, w tym:**
 - sprzęt ratowniczy i gaśniczy straży pożarnych,
 - pojazdy pożarnicze,

- środki gaśnicze,
- uzbrojenie osobiste i środki ochrony indywidualnej strażaka,
- gaśnice przenośne i przewoźne,
- stałe urządzenia gaśnicze (SUG wodne, gazowe, pianowe, hydranty wewnętrzne i zewnętrzne),
- urządzenia sygnalizacyjne i alarmowe (SAP, DSO),
- urządzenia do odprowadzania dymu i ciepła,
- akcydensy informacyjne (znaki bezpieczeństwa: ewakuacja, ochrona przeciwpożarowa).

- **usługi w zakresie:**

- systemów sygnalizacji pożarowej i sterowania urządzeniami, -
- stałych urządzeń gaśniczych i hydrantów wewnętrznych,
- odporności ogniowej i reakcji na ogień,
- instalowania i serwisu gaśnic.

Jednostka certyfikująca CNBOP posiada autoryzację:

- Ministra Gospodarki w zakresie dyrektywy 89/686/EEC z dnia 21 grudnia 1989 r. w sprawie zbliżenia przepisów prawnych państw członkowskich dotyczących środków ochrony indywidualnej (*implementowanej do prawa krajowego rozporządzeniem Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 31 marca 2003 r. W sprawie zasadniczych wymagań dla środków ochrony indywidualnej -Dz. U. Nr 80, poz. 725*),

- Ministra Infrastruktury w zakresie dyrektywy 89/106/EEC z dnia 21 grudnia 1989 r. w sprawie zbliżenia ustaw, rozporządzeń i przepisów administracyjnych państw członkowskich dotyczących wyrobów budowlanych (*implementowanej przepisami ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o wyrobach budowlanych – Dz. U. Nr 92, poz. 881*).

Jednostka Certyfikująca CNBOP jest jednostką notyfikowaną Komisji Europejskiej i krajom członkowskim UE w zakresie oceny zgodności wyrobów podlegających regulacjom prawnym ww. dyrektyw – figuruje pod nr 1438 w bazie danych Komisji Europejskiej (NANDO CPD).

6. Rodzaje dokumentów dopuszczających do obrotu i stosowania wydawanych przez CNBOP

Jednostka Certyfikująca CNBOP wydaje:

1. w zakresie certyfikacji obowiązkowej:

- certyfikaty zgodności EC dla wyrobów budowlanych (upoważniające do wystawienia deklaracji zgodności z dyrektywą 89/106/EEC i oznakowania wyrobów znakowaniem CE) – system „europejski”,
- certyfikaty zgodności dla wyrobów budowlanych upoważniające do wystawienia deklaracji zgodności z krajową specyfikacją techniczną i oznakowania wyrobu znakiem budowlanym) – system krajowy,
- certyfikaty oceny typu WE dla środków ochrony indywidualnej strażaka na zgodność z dyrektywą 89/686/EEC

2. w zakresie certyfikacji dobrowolnej:

- certyfikaty zgodności „dobrowolne”, choć „wymuszone” przepisami rozporządzenia MSWiA z dnia 22. kwietnia 1998 r. (Dz. U. Nr 55, poz. 362) - dla wyrobów służących do ochrony przeciwpożarowej,
- certyfikaty dobrowolne dla podmiotów świadczących usługi

7. Podsumowanie

Dla sprawnego obrotu towarowego wyrobów budowlanych służących do ochrony przeciwpożarowej, niezbędne jest ciągłe i bardzo dynamiczne prowadzenie prac zmierzających do opracowywania i ustanawiania niezbędnych specyfikacji technicznych, jakimi są normy i aprobaty techniczne. Dokumenty te są nieodzowne do funkcjonowania „europejskiego” i „krajowego” systemu oceny zgodności wyrobów przed ich wprowadzeniem do obrotu i stosowania.

Tempo prac krajowych Komitetów Normalizacyjnych pozostaje w ścisłym związku z postępem prac normalizacyjnych w odpowiednich Komitetach Technicznych Europejskiego Komitetu Normalizacyjnego. Zakłada się, że biorąc pod uwagę stosowaną przez Polski Komitet Normalizacyjny procedurę wdrażania norm europejskich notą uznaniową (okładka w języku polskim natomiast części stanowiące w języku oryginału), dostępność do europejskich norm zharmonizowanych będzie zadawalająca. Dynamika rozwoju w Polsce europejskiego systemu oceny zgodności wyrobów budowlanych będzie zależeć praktycznie

od postępu prac normalizacyjnych w CEN oraz sprawności działania krajowych jednostek notyfikowanych.

Natomiast sprawność działania krajowego systemu oceny zgodności wyrobów budowlanych, zasilanego krajowymi specyfikacjami technicznymi będzie zależeć głównie od aktywności jednostek upoważnionych do wydawania aprobat technicznych.

W odniesieniu do wyrobów służących do ochrony przeciwpożarowej, dla których ustawodawca przewidział ustanowienie wykazu wyrobów oraz dodatkowych wymagań techniczno-użytkowych, wdrożenie systemu dopuszczeń, zastępującego dotychczasowy system certyfikacji „dobrowolnej”, choć „wymuszonej” przepisami prawa, nastąpi po wydaniu „nowego”, wyżej charakteryzowanego rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji. Oznacza to również, że do tego czasu, w związku z art. 111 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o zmianie i uchyleniu niektórych ustaw w związku z uzyskaniem przez Rzeczpospolitą Polską członkostwa w Unii Europejskiej, dla wyrobów budowlanych służących do ochrony przeciwpożarowej CNBOP będzie wydawać oprócz „europejskich” certyfikatów zgodności EC oraz „krajowych” certyfikatów zgodności upoważniających do znakowania wyrobów znakiem budowlanym, jak dotychczas na żądanie klienta - certyfikaty „dobrowolne”.

8. Przepisy prawne powołane

1. Zarządzenie Komendanta Głównego Straży Pożarnych z dnia 30 maja 1982 r. w sprawie wymagań technicznych jakim powinny odpowiadać sprzęt i urządzenia pożarnicze oraz chemiczne środki gaśnicze (-)
2. Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. Nr 81, poz. 351z późn. zm.)
3. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 22 kwietnia 1992 r. w sprawie wydawania świadectwa dopuszczenia (atestu) użytkowania wyrobów służących do ochrony przeciwpożarowej (Dz. U. Nr 40, poz. 172).
4. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 22 kwietnia 1998 r. w sprawie wykazu wyrobów, służących do ochrony przeciwpożarowej, które mogą być wprowadzane do obrotu i stosowane wyłącznie na podstawie certyfikatu zgodności (Dz. U. Nr 55, poz. 362).
5. Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o wyrobach budowlanych (Dz. U. Nr 92, poz. 881).
6. Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (tekst jednolity z dnia 21

- listopada 2003 r. Dz. U. Nr 2007, poz. 2016).
7. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 11 sierpnia 2004 r. w sprawie systemów oceny zgodności, wymagań jakie powinny spełniać notyfikowane jednostki uczestniczące w systemie oceny zgodności oraz sposobu znakowania wyrobów budowlanych oznakowaniem CE (Dz. u. Nr 195, poz. 2011).
 8. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 14 października 2004 r. w sprawie europejskich aprobat technicznych oraz polskich jednostek upoważnionych do ich wydawania (Dz. U. Nr 237, poz. 2375).
 9. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 11 sierpnia 2004 r. w sprawie sposobów deklarowania zgodności wyrobów budowlanych oraz sposobu znakowania ich znakiem budowlanym (Dz. U. Nr 198, poz. 2041).
 10. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 8 listopada 2004 r. w sprawie aprobat technicznych oraz polskich jednostek upoważnionych do ich wydawania (Dz. U. Nr 249, poz. 2497).
 11. Obwieszczenie Ministra Infrastruktury z dnia 5 lipca 2004 r. w sprawie wykazu mandatów udzielonych przez Komisję Europejską na opracowanie europejskich norm zharmonizowanych oraz wytycznych do europejskich aprobat technicznych, wraz z zakresem przedmiotowym tych mandatów (M. P. Nr 32, poz. 571).
 12. Ustawa z dnia 30 sierpnia 2002 r. o systemie oceny zgodności (Dz. U. Nr 204, poz. 2087 z późn. zm.)
 13. Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o zmianie i uchyleniu niektórych ustaw w związku z uzyskaniem przez Rzeczpospolitą Polską członkostwa w Unii Europejskiej (Dz. U. Nr 96, poz. 959).
 14. Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 31 marca 2003 r. w sprawie zasadniczych wymagań dla środków ochrony indywidualnej -Dz. U. Nr 80, poz. 725),